

N:o 166.

Af herr **A. G. Jönsson** i *Mårarp*, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ny härordning.

Den landtförsvarskomit , som  r 1882 aflemnade sitt betänkande, föreslog i fråga om bevaringsmanskapets dagaf ning, att den borde bestämmas till 20  re f r  fningsdag. 1886 års Riksdag beslutade i enlighet med berörda komit s förslag, att bevaringens dagaf ning skulle under stadgad vapen fningsstid utgå med 20 öre per dag. Urtima Riksdagen 1892 h jde dagaf ningen till 50  re.

I den till innevarande års Riksdag af Kongl. Maj:t aflemnade n diga proposition af den 7 januari innevarande år angående ny härordning föreslås till värnpligtiges dagaf ning endast 10  re för  fningsdag.

Med erkännande af att värnplikten  r en medborgerlig skyldighet, som ingen utan giltiga skäl bör undandraga sig, och äfven med f rhopning att vapen fningsstiden, väl använd, skulle kunna bibringa den värnpligtige åtskilliga färdigheter och kunskaper, hvilka kunde vara af värde äfven i det dagliga lifvet, kan jag dock enligt mitt förmenande icke finna, att giltiga skäl förefinnas att, då fråga är om att så betydligt  ka  fningsstiden, nedsätta dagaf ningen. Äfven den omständigheten, att penningev rdet sjunkit under de senare åren, må i detta fall ega sin betydelse. Dagaf ningen under vapen fningsstiden b r icke anses som en tienstel n, utan endast som en billig ersättning för den tid, som af tvingande skäl måste uppoffras, helst som denna tid  r af fullt giltiga skäl föreslagen att fördelas på flera  r och följaktligen betydligt försvårar utsigten att erhålla de arbetsf rtjenster eller platser, som kunnat stå till buds, om vapen fningen kunnat utgöras under en sammanhängande tid.

Ehuru mitt förslag åsyftar, att beväringmannens nuvarande dagaflöning 50 öre bör bibehållas, i fall nytt härordningsförslag antages af Riksdagen, anser jag dock, att denna aflöning bör komma värnpligtige till godo på ett annat sätt, än som nu är förhållandet. Mitt förslag åsyftar, att endast 10 öre för dag utbetalas under vapenöfnings tiden, samt att 40 öre öfverföras till en för ändamålet bildad fond, ur hvilken dertill berättigade vid viss ålder, förslagsvis 55 år, må kunna erhålla årlig pension till det belopp de insatta medlen medgifva. Ifrån denna förmån skulle uteslutas alla de, som från riket utflyttat, äfvensom de, hvilka erhålla eller blifva berättigade att erhålla pension för tjänst i staten, kommun eller annan inrättning till belopp öfverstigande ett visst minimum, förslagsvis 200 kronor. Den stora afgang, som under tiden inträffade genom dödlighet och öfriga anledningar, föranledde sannolikt, att icke mycket mer än hälften af det antal, som genomgått stadgad vapenöfning, komme i åtnjutande af pension, hvilket hade till följd, att fonden kunde i framtiden uppehållas med mindre bidrag af statsmedel än under sin första trettioåriga tillvaro. Jag har icke förbisett, att den af mig föreslagna pensioneringen skulle medföra betydliga utgifter (se sidan 129 af berörda Kongl. Maj:ts proposition) äfven om förslag till pension antages, hvilket ju medförde administrationskostnad, men ändamålet är enligt min mening värdt denna uppoffring. Kunde ett förslag i detta syfte antagas, skulle det verka lugnande, och knotet öfver utsträckt vapenöfnings tid minskas. Fäderneslandet hade då gjort hvad som af det rimligtvis kan begäras såväl för sitt försvar som dess försvarare.

Skulle betänkliga hinder mot pensioneringens genomförande yppa sig, anser jag, att med värnpligtiges dagaflöning bör förfaras efter samma grund och bestämmelser, som nu gälla för beväringsskicket, och med tillämpning på det ökade antalet öfningsdagar.

På grund af hvad jag ofvan anfört, vågar jag vördsamt föreslå:

att, om Riksdagen besluter förlänga de värnpligtiges vapenöfnings tid, deras dagaflöning må i likhet med hvad nu är förhållandet utgå med 50 öre för öfningsdag och på så sätt, att 10 öre per dag erhålles under öfnings tiden, och återstående 40 öre insättas i en för ändamålet bildad fond eller annan inrättning, som befinnes lämplig, för att värnpligtige må vid en viss ålder, förslagsvis 55 år, erhålla en årlig pension

under sin återstående lifstid till det belopp, som de insatta medlen medgifva;

att från denna förmån uteslutas de, som från riket utflyttat, samt de, som erhålla eller ega rätt att erhålla pension för tjänst i staten, kommun eller från annan inrättning öfver ett visst minimum, förslagsvis 200 kronor;

att om under utredningen af förslaget så betänkliga hinder för pensioneringens genomförande skulle yppa sig, att vid dess tillämpning olägenheterna anses öfverväga fördelarna, må de värnpligtiges dagaflöning utgå med samma belopp och efter de bestämmelser, som nu gälla för beväringssmanskäpet, men med tillämpning på det ökade antalet öfningsdagar; och

att utskottet behagade föreslå det anslagsbelopp, som anses behöfligt för förslagens genomförande.

Då jag icke kan ingå i alla detaljer, som äro nödvändiga för att på ett tillfredsställande sätt ordna denna sak, anhåller jag vördsamt, att utskottet föreslår de ändringar eller väcker de förslag, hvilka för syftets vinnande anses nödiga.

Stockholm den 23 februari 1901.

A. G. Jönsson.
